

den hele Befolkning — indtog en gunstig økonomisk Stilling, hvad der jo virker tilbage paa det intellektuelle og det moralske Liv. Det viser sig da ogsaa, at til Trods for, at man den Gang adret voldsom Vej indskrænkede Arbejdstiden, har denne hele Tiden siden holdt sig paa et Lavmaal, og i Industrien indtager dog England stadig den samme Stilling, som det hele Tiden har indtaget, nemlig en Førerstilling. Jeg skal endnu blot anføre, at, se vi hen til Amerika, viser det sig, at i dette Land, som staar med en Arbejdstid, der ikke er højere end i England, men i visse Tilfælde endogaa lavere, er der ikke saa Haandværksfog i de større Distrikter, som have 8 Timers Arbejdsdag. Jeg skal saaledes nævne Bygningshaandværkerne i New-York; flere andre Steder have de ogsaa en saadan Arbejdstid. Dette har dog imidlertid ikke ført med sig, at Amerikanerne ere mindre konkurrenedygtige paa Verdensmarkedet, eller at Nationen har haft et nationaløkonomisk Tab. Tværtimod, er der noget, som frygtes, er der noget, som man i mange Kredse frygter, at der ikke er noget andet Middel, imod end en høj Toldbeskyttelse, saa er det netop Konkurrencen fra de Lande, hvor der arbejdes med den korteste Arbejdstid. Jeg siger ikke her, at det betyder, at jo mere man indskrænker Arbejdstiden, desto mere konkurrenedygtig bliver man; men jeg siger, at i alt Fald en Indskrænkning af Arbejdstiden ned til det Maal, som Forslagsstillerne her have sat sig, ikke behøver at betyde en Indskrænkning af Produktionen, en Indskrænkning af et Lands konkurrenedygtighed. Lægge vi Mærke til selve Forholdene her i Landet, viser det sig ogsaa ganske tydeligt, at Produktionen er i Stigen i den sidste Menneftaalder, skønt Arbejdstiden dog i den Tid er blevet noget begrænset gennem privat Initiativ fra Arbejdernes Side, gennem deres Organisation og paa anden Maade. Der er derfor sikkert ingen Fare ved at gaa ind paa Forslaget, ogsaa naar vi se hen til den store Mængde, som nu ikke kan finde B beskæftigelse. Naar man ved, hvad vi kunne staae os i Retning af mekaniske Hjælpemidler, er der ganske sikkert ingen Fare ved at indskrænke Arbejdstiden i de Virksomhedsgrene, som Forslagsstillerne have peget paa, til 8 Timer i Døgnet, og

det har jo ogsaa vist sig paa anden Maade, det har til Eksempel vist sig i den offentlige Virksomhed. Vi have en Statsvirksomhed herhjemme, nemlig Holmen, hvor der er beskæftiget en hel Del Arbejdere; der er der en effektiv Arbejdstid af paa det allernærmeste 8 Timer, og jeg tror, at, naar man undersøger Forholdene der, vil det vise sig, at denne Foranstaltning sikkert ikke bidrager til, at Institutionen som saadan leverer hynderlig mindre Arbejde i denne Tid, end den har leveret i tidligere Tid med en noget længere Arbejdstid. I England har man gjort de samme Forsøg i de militære Værksteder og har nu endogaa, saa vidt jeg har erfaret, besluttet sig til at indføre den i de Værksteder, som ligge under Indenrigsministeriet, hvor man blandt andet paa Telegrafvæsenets Værksteder har indført en Arbejdstid af 8 Timer, og de paagældende Ministre have erklæret, at man befandt sig ganske vel derved. Der foreligger andre Eksempler, blandt andet ogsaa herhjemme, hvorved det er godtgjort, at man ved en 8 Timers Arbejdsdag i alt væsentligt har kunnet producere det samme som tidligere. Der er ganske sikkert en Række Forhold, ved hvilke det godt kan gøres. Der er en Del Arbejde, som foregaar ude omkring paa Fabrikker, Værksteder og lignende, hvor Virksomheden dels er rent manuel og dels foregaar i Forbindelse med en Maskine, ved hvilken man hurtig og sikkert vil kunne bringe Arbejdspræstationen op til det samme i 8 Timer som nu i 10 Timer. Det betyder ikke, hvad en Taler har sagt i de sidste Dage — maaske en Slet Vittighed — at specielt de danske Arbejdere skulde arbejde meget dovent. Tværtimod, men den Omstændighed, at man skaffer den Udgang til større Frihed, at Arbejdstiden er noget kortere, vil selvfølgelig forøge Spændstigheden inden for den Tid, der arbejdes og altsaa komme Produktionen til gode. Men ganske vist, der er en Del Virksomheder, hvor Arbejdsbydelen ikke vil kunne forøges ud over det, den er for Djæbliffet. Dette gælder f. Eks. alle de Virksomheder, som henhøre til Transportvæsenet. Det er sikkert, at vore Jærnbaner kunne ikke køre raskere, fordi vi ikke forlange mere end 8 Timers Tjenestetid af vore Jærnbanefunktionærer. Det er ogsaa sikkert, at en Mand, der i 8 Timer kører Været i Byen med Hest og